

Μετά από δύο αναβολές λόγω πανδημίας, μια δεκαμελής ομάδα τελειόφοιτων από το Τμήμα Κινηματογράφου του ΑΠΘ φεύγει αύριο, Πέμπτη 21 Οκτωβρίου 2021, για το Άουσβιτς για τα τελευταία γυρίσματα του ντοκιμαντέρ που αφορά την εξόντωση του εβραϊκού πληθυσμού της Θεσσαλονίκης κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Το ντοκιμαντέρ βασίζεται στα χειρόγραφα του Εβραίου Μαρσέλ Νατζαρή, ενός από τους ελάχιστους επιζώντες του Ζόντερκομάντο, της «ειδικής ομάδας» των θαλάμων αερίων και των κρεματορίων του Άουσβιτς- Μπιρκενάου, που είχε γεννηθεί στη Θεσσαλονίκη το 1917 και πέθανε το 1971 στη Νέα Υόρκη, όπου είχε μεταναστεύσει το 1951. Οι γονείς του, ο Αβραάμ Νατζαρή και η Λούνα Πελοζώφ, κατάγονταν από παλιές αστικές οικογένειες της Θεσσαλονίκης.

Γυρίσματα έχουν γίνει στη Θεσσαλονίκη και συγκεκριμένα στο σπίτι που έζησε ο Νατζαρή στην οδό 28ης Οκτωβρίου (πρώην Ιταλίας), στο Λιμάνι και στην Αρετσού -αγαπούσε τη θάλασσα, είχε πολύ καλές επιδόσεις στην ιστιοπλοία και ήταν μέλος του «Ομίλου Φίλων Θαλάσσης»- και στην Αθήνα. Στο ντοκιμαντέρ μιλά και η κόρη του Νατζαρή, η Νέλλη, ενώ για οικονομικούς λόγους ήταν αδύνατο να γίνουν γυρίσματα στη Νέα Υόρκη, όπου πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του.

Ένα σημαντικό κομμάτι του ντοκιμαντέρ θα γυριστεί στο Άουσβιτς και η ομάδα των τελειόφοιτων του Τμήματος Κινηματογράφου ΑΠΘ, μαζί με τον καθηγητή τους Δημήτρη Γουλή, ετοιμάζονται για το ταξίδι. «Μετά από τόσες αναβολές, σχεδόν δεν το πιστεύουμε ότι πηγαίνουμε», σημειώνει στο Αθηναϊκό/Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο φοιτητής Γιώργος Πάντσιος, ενώ η συμφοιτήτριά του Αρχοντία Αποστολίδου, η οποία έχει επισκεφτεί και στο παρελθόν το Άουσβιτς, εκτιμά ότι «επειδή η ατμόσφαιρα στα κρεματόρια είναι πολύ βαριά, θα πρέπει να αποβάλουμε κάποια συναισθήματα πολύ δύσκολα. Να το δούμε σαν δουλειά και να μην το αφήσουμε να μπει μέσα μας».

Ο Γιώργος θα επιμεληθεί τον ηχητικό σχεδιασμό του ντοκιμαντέρ και θα γράψει τη μουσική, ενώ η Αρχοντία θα κάνει το μοντάζ. Το σενάριο και τη σκηνοθεσία υπογράφουν οι συμφοιτήτριάς τους Ιωάννα Κυριακού και Σωτηρία Παπαντωνίου και για το ντοκιμαντέρ δουλεύουν επίσης οι: Δήμητρα Τσιλιά, Δήμητρα Σεφερίδη, Ηλίας Αβραμίδης, Βασίλης Κάρτας, Σταματίνα Ρουπαλιώτη και Ιωάννα Λούρα.

Μετά τα γυρίσματα στο Άουσβιτς, θα αναζητήσουν αφηγητές -στο ντοκιμαντέρ θα αφηγούνται τα γεγονότα ο ίδιος ο Νατζαρή, η κόρη και ο γιος του- και θα ακολουθήσει το μοντάζ και η επεξεργασία. Η περίπου 40λεπτη ταινία αναμένεται να ολοκληρωθεί στα μέσα του 2022 και όπως τονίζουν οι δημιουργοί θέλουν τη δουν να ταξιδεύει σε φεστιβάλ ντοκιμαντέρ σε όλο τον κόσμο, με αρχή το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης.

Όπως εξηγούν, μπορεί το θέμα του Ολοκαυτώματος να έχει δοθεί μέσα στα χρόνια με πολλούς τρόπους στον κινηματογράφο και την τηλεόραση, αλλά η καινούργια διάσταση που δίνει αυτή η δουλειά είναι η αντιδιαστολή των χειρόγραφων του Νατζαρή με τη Θεσσαλονίκη του σήμερα. «Τόσοι άνθρωποι περπατάμε κάθε μέρα ανάμεσα σε αυτά τα θραύσματα μνήμης και δεν τους δίνουμε σημασία. Δεν σκεφτόμαστε τι ιστορία έχει η πόλη και κατά μεγάλο μέρος, η ιστορία της είναι οι άνθρωποί της, όπως οι Εβραίοι», λέει ο Γιώργος Πάντσιος.

Το μοναδικό μάθημα για το Ολοκαύτωμα στην Ευρώπη

Το ντοκιμαντέρ αποτελεί καρπό του μαθήματος που ξεκίνησε να διδάσκει πριν από δύο χρόνια στο Τμήμα Κινηματογράφου του ΑΠΘ ο Δημήτρης Γουλής, το πρώτο προπτυχιακό μάθημα «στην Ελλάδα και πιθανόν στην Ευρώπη», όπως σημειώνει ο ίδιος, που συνδέει το Ολοκαύτωμα με τον κινηματογράφο και την τηλεόραση. Παρακλάδι αυτού του μαθήματος ήταν ένα φροντιστήριο δημιουργίας ντοκιμαντέρ για το Ολοκαύτωμα και εκεί άρχισε να «γεννιέται» η συγκεκριμένη ταινία.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, ο κ. Γουλής μίλησε στους φοιτητές για τα χειρόγραφα του Νατζαρή και το βιβλίο «Χειρόγραφα 1944-1947. Από τη Θεσσαλονίκη στο Ζόντερκομάντο του Άουσβιτς» και τους πρότεινε αν θέλουν να κάνουν ένα ντοκιμαντέρ πάνω σε αυτά. Η ανταπόκριση των παιδιών ήταν άμεση και θερμή.

«Μέσα από αυτό το μάθημα ήταν σαν να βλέπεις τη Θεσσαλονίκη, από την αρχή με άλλο τρόπο», εξηγεί η Αρχοντία και ο Γιώργος προσθέτει ότι πλέον βλέπει παντού στην πόλη κομμάτια της ιστορίας.

«Είναι ένας είδος τιμής σε ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της ιστορίας της πόλης, που συνδέει το ακαδημαϊκό κομμάτι με την ιστορική περιπέτεια της Θεσσαλονίκης», επισημαίνει ο κ. Γουλής. Προσθέτει δε, ότι φέτος που η Ελλάδα έχει την προεδρία της ΙΗΡΑ, της Διεθνούς Συμμαχίας για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος, το ντοκιμαντέρ «κατά κάποιον τρόπο συμβάλει στη διατήρηση της μνήμης».

Την παραγωγή χρηματοδοτεί το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και όπως τονίζει ο κ. Γουλής, ο πρύτανης Νίκος Παπαϊωάννου στάθηκε από την αρχή αρωγός σε αυτήν την προσπάθεια. «Είναι σοκαριστικό να μαθαίνει κανείς ότι το πανεπιστήμιο είναι χτισμένο πάνω στα εβραϊκά νεκροταφεία», σημειώνει η Αρχοντία.

Χορηγία από αμερικάνικο πανεπιστήμιο

Ο Δημήτρης Γουλής ασχολείται πολλά χρόνια με τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος και έχει συμμετάσχει σε πολυάριθμα σχετικά σεμινάρια. «Όποιος έχει γεννηθεί και έχει μεγαλώσει στη Θεσσαλονίκη, πάντα βρίσκει κάτι που θα συνδέεται με το θέμα», σημειώνει, ενώ το επόμενο διάστημα αναμένεται να κυκλοφορήσει και η μεταδιδακτορική του έρευνα με τίτλο: «Από το Ρεζί Βαρδάρ στην Ξηροκρήνη (1926-1934). Η μελέτη μιας περιοχής μέσα από το αρχείο του σχολείου της. Διδακτικές προτάσεις για την διδασκαλία της τοπικής ιστορίας».

Η απήχηση του μαθήματος στο ΑΠΘ έχει ήδη ξεπεράσει τα ελληνικά σύνορα και έχει λάβει χορηγία από το αμερικανικό Northwestern University, το οποίο δίνει χορηγίες σε πανεπιστημιακά μαθήματα σε όλο τον κόσμο που προωθούν τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος.

Χάρη σε αυτή τη χορηγία, στα μέσα του επόμενου έτους, το Τμήμα Κινηματογράφου αναμένεται να αποκτήσει μια εξειδικευμένη στο θέμα πλούσια βιβλιοθήκη και ταινιοθήκη. «Τολμώ να πω ότι θα είμαστε από τα λίγα πανεπιστημιακά τμήματα στην Ευρώπη με τέτοιο υλικό», σημειώνει ο κ. Γουλής.

ΠΗΓΗ: [AMNA.GR, 20.10.2021](https://www.amna.gr/story/20.10.2021)

ΔΕΙΤΕ [ΕΔΩ](#) ΣΧΕΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ